

Format projectplan GLB-projectsubsidie kennisprojecten

Openstellingsperiode: donderdag 3 oktober 2024 09:00 uur tot donderdag 14 november 2024 17:00 uur.

Het delen van kennis in groepsverband is belangrijk voor de Nederlandse landbouw. Het helpt mee aan verduurzaming en draagt bij aan de GLB-doelen. Deze regeling helpt ondernemers om hun kennis en informatie te delen met een groep samenwerkende landbouwers.

Doe uw aanvraag binnen de openstellingsperiode. Stuur het ingevulde projectplan samen met de andere bijlagen mee met uw aanvraag.

1. Aanvrager

1.1 Naam aanvrager

Vul hier de gegevens van de aanvrager in

KCGG

1.2 Omschrijving van de organisatie/het bedrijf van de aanvrager

Vul hier de gegevens van de aanvrager in

KCGG

1.3 Omschrijving samenstelling samenwerkende landbouwers

Vul hier de gegevens van de aanvrager in

De kennisvragende ondernemers in dit project zijn actief als melkveehouders en akkerbouwers. Het aanvragende bedrijf is een melkveehouderij in Barneveld, met 130 melkkoeien en 50 stuks jongvee met 30 ha, een onderneming die zich inspant voor milieu. Het bedrijf staat hoog in de ranglijst voor goed fokbeleid.

Ale bedrijven zijn gevestigd in n de Gelderse Vallei of de nabije omgeving daarvan.

De leden van de groep samenwerkende landbouwers hebben ervaring met precisiebemesting met startermeststoffen in de rij bij mais, met het gebruik van organische meststoffen aan de basis, met mestscheiding en opwaardering met MgCl₂ en met de teelt van klavers ter vervanging van kunstmeststoffen. Nu wensen zij verder te gaan op die weg door gebruik van uitsluitend circulaire meststoffen met precisie ter vermindering van emissies naar lucht en bodem, ter verlaging van d CO₂ voetafdruk van melk en ter verhoging van de biodiversiteit op hun percelen.

2. Samenvatting project

2.1 Korte beschrijving project

Beschrijf hieronder kort uw project (maximaal 3 zinnen). Deze samenvatting kan worden gebruikt voor publicatiedoeleinden.

Dit project voorziet in de behoefte aan kennis van een groep melkveehouders en akkerbouwers in de Gelderse vallei en omgeving aangaande kunstmestvrije akker- en weidebouw door toepassing van precisiebemesting met circulaire plantenvoeding, waaronder RENUREmeststoffen, volgens de vier juistheden van de precisiebemesting

In die behoefte aan kennis wordt voorzien door middel van voorlichting via moderne media waaronder een website, webinars/seminars, door middel van workshops en door middel van demonstraties op demostroken op praktijkpercelen met bijbehorende veldbijeenkomsten, onder het motto "zien is geloven"

2.2 Uitgebreide beschrijving project

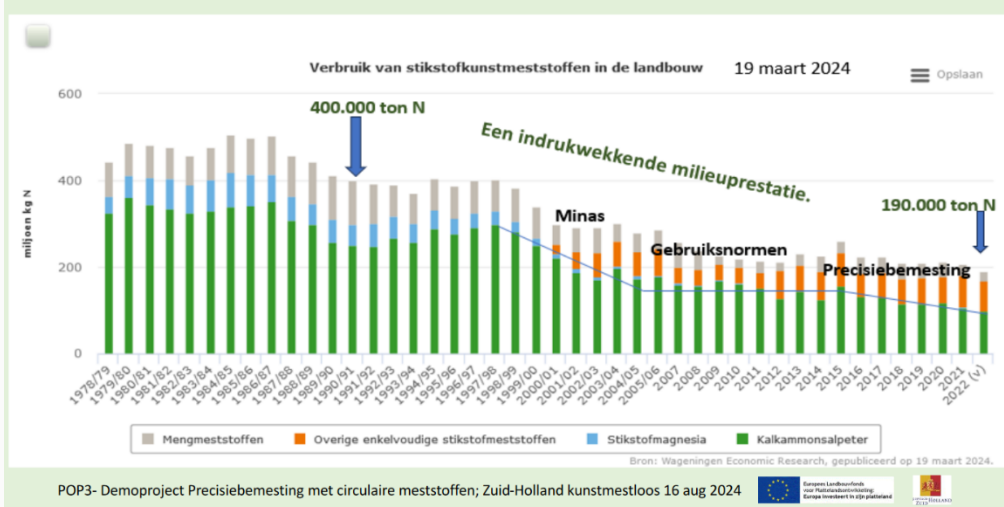
Geef hieronder een uitgebreide omschrijving van uw project. Vertel ons wat de inhoud en het doel van uw project is. Hoe duidelijker uw beschrijving, hoe beter we uw project kunnen beoordelen.

Achtergronden van dit project zijn

1 De dalende trend in het kunstmestgebruik in Nederland, waardoor ook in de Gelderse Vallei een beweging in gang is, die gemakkelijk versneld kan worden

FACTSHEET 1 ONTWIKKELINGEN IN DE N-MESTSTOFFENMARKT: KORRELS VERDWIJNEN

Recente N-Kunstmeststatistiek : Korrels verdwijnen. Vloeibare meststoffen verschijnen. Totaal verbruik daalt.

2 De ontwikkelingen in de markt voor N-meststoffen aan de vraagzijde, waarvan de verlaging van de gebruiksnormen en het wegvallen van de derogatie voor dierlijke mest ingrijpend zijn, maar die door de toepassing van de principes van de precisiebemesting met circulaire meststoffen te overkomen zijn.

3 De komst van de Renuremeststoffen als kunstmestvervangers, waarmee in de behoefte aan circulaire precisiemeststoffen kan worden voorzien en gelijktijdig "integrated nutrients management" kan worden toegepast, waarmee de kringlooplandbouw een concrete vorm kan krijgen in Nederland.

4 Andere ontwikkelingen, waaronder de aanscherping van de Precursorenrichtlijn en de komst van de Afrekenbare StoffenBalans, zoals in oktober 2024 aangekondigd in de Actieagenda StoffenBalans van het Ministerie van LNV, zie <https://www.smartfertilization.org/afrekenbare-stoffenbalans/>

Punten 2 t/m 4 laten zich in onderstaand schema samenvatten :

FACTSHEET 5 ONTWIKKELINGEN IN DE N-MESTSTOFFENMARKT GESTUURD DOOR PRECISIE, CIRCULARITEIT EN VEILIGHEID

AANBOD

VRAAG

<p>RENURE RICHTLIJN AANGEKONDIGD NAJAAR 2024</p> <p>Project "REINVENTING CIRCULAR FARMING" juni 24</p> <p>BEVORDERING ORGANISCHE MEST AAN DE BASIS Agrifirm lanceert " Mestplace " mei 2024 BO-Akkerbouw: "Het nieuwe gemengd bedrijf "</p> <p>NIEUWE PRECISIEBEMESTERS Duport, Slootsmid</p>	<p>PRECURSORENRICHTLIJN: Vervang calciumammoniumnitraat</p> <p>PRECISIEBEMESTING ECO-ACTIVITEIT IN GLB PER 1- 1- 24</p> <p>Project "MOONSHOT2035 FOSSIELVRIJE MESTSTOFFEN" mei 24</p> <p>VERLAGING GEBRUIKSNORMEN per 2024</p> <p>ROEP OM VERLAGING CO2-VOETAFDRIJK EINDPRODUKTEN</p> <p>AFREKENBARE STOFFENBALANS AANGEKONDIGD</p>
---	---

De inhoud van het project

Dit project heeft als inhoud om te voorzien in de behoefte aan kennis over de toepassing van circulaire precisiemeststoffen en het effect daarvan op de Afrekenbare StoffenBalans . Daarbij wordt gebruik gemaakt van de, "probeer en leer"- aanpak voor het beproeven van circulaire precisiemeststoffen op percelen van de deelnemers. Daaraan gerelateerd vinden kennissessies plaats, *online* en *live*, zoals buiten bij de proefpercelen. Uiteraard wordt een website gebouwd en worden er toegankelijke rekentools ontwikkeld in Excel .

Voor het breed bekend maken van het project en de producten daarvan krijgt het een plaats in het Dossier "Precisiebemesting "op Groen KennisNet.

<https://groenkennisnet.nl/dossier/precisiebemesting-dossier>

en wordt samengewerkt met Aeres MBO in Barneveld

Wat is precisiebemesting

Het gaat bij precisiebemesting met circulaire meststoffen om een werkwijze waarbij de plantenvoeding wordt geplaatst op **de juiste plaats**, namelijk in de wortelzone, op het **juiste moment**, dus als het gewas erom vraagt en de bodem niet leveren kan, in de **juiste vorm** ,dus niet gevoelig voor uitspoeling en altijd circulair en in **de juiste dosering**, dus mondjesmaat om de beoogde opname op het juiste tijdstip te bewerkstelligen.

Het bovenstaande laat zich in onderstaande afbeelding samenvatten

3. Project

3.1 Aanleiding van het project

Beschrijf hier de aanleiding van uw project. Wij zijn benieuwd naar de huidige situatie rondom het onderwerp van uw project. Omschrijf daarom de huidige situatie die u met dit project aan gaat pakken.

Met de voorziene invoering van de Renurerichtlijn in het laatste kwartaal van 2024 krijgen de telers in de akker- en weidebouw en de vollegrondsgroenteteelt ruime beschikking over circulaire precisiemeststoffen van dierlijke oorsprong, die echter toch mogen worden aangewend ter vervanging van kunstmest in het kader van de Nitraatrichtlijn. Deze meststoffen zullen door hun aard -vloeibaar en ammoniakaal- een ingrijpende wijziging van de bemestingspraktijk teweeg brengen, een wijziging die overigens zeer gewenst is vanwege de gunstige effecten op het milieu en het boereninkomen. Dat laatste houdt vooral verband met het wegvallen van de derogatie op de gebruiksnormen voor stikstof uit dierlijke mest: dat roept hoge afvoerkosten op, die echter gecompenseerd kunnen worden door kunstmestvervanging met circulaire precisiemeststoffen. Op landelijk niveau is mede daarom het Moonshotproject Fossielvrije Meststoffen in de Nederlandse landbouw. www.moonshot2035fossielvrijemeststoffen.nl geformuleerd.

Over nut en noodzaak van kunstmestvervanging bestaat dus geen enkele twijfel, ook niet over de technische en wettelijke mogelijkheden, gegeven de huidige stand van de techniek binnen en buiten de stallen voor productie en gebruik van kunstmestvervangers. Het komt er nu op aan de laatste belemmering voor volledige afschaffing van het kunstmestgebruik in Nederland weg te nemen, zijnde : het gebrek aan kennis bij de ondernemers over de toepassing van circulaire precisiemeststoffen in de open teelten

De Gelderse Vallei en naaste omgeving is een overschotgebied waar het gaat om mest en mineralen, een gebied dus, dat bij uitstek geschikt is om kunstmestvrij te maken. Dit gegeven, de aankondiging van de komst van de Renurerichtlijn en de derogatieproblematiek vormden voor enkele ondernemers in de Geldersevallei, zijnde relaties van Landbouwcommunicatie BV, aanleiding om contact te leggen met dat bedrijf met de vraag hoe zij over kunnen stappen op een kunstmestvrije bemestingspraktijk

3.2 Omschrijving behoefte

Omschrijf duidelijk wat de aanleiding voor uw project is. Geef hier een toelichting waarin u laat zien waarom uw project nodig is. En beschrijf wat voor soort kosten u maakt voor de uitvoering van het project.

De directe aanleiding tot dit project is de mogelijkheid die de subsidieregeling biedt om met financiële steun nu zeer relevante kennis te vergaren.

De overgang op vloeibare meststoffen, de hoeksteen van de kunstmestvervanging, veroorzaakt voor telers een totale wijziging in alles wat met bemesting samenhangt, een majeure operatie. Vloeibare meststoffen vergen andere machines, andere opslag en andere toedieningsmomenten, andere plaatsing en andere doseringen. Daarvoor is kennis nodig, die het snelst kan worden verkregen door op de bedrijven aan de gang te gaan met de nieuwe bemestingspraktijk, eerst op kleine schaal op enkele percelen en vervolgens op het hele areaal. Al doende leert men en "zien is geloven". Dat is het uitgangspunt van de "Probeer en leer" aanpak, die in dit project wordt toegepast.

PROBEER&LEER 2022

Meer gras met meer eiwit. Probeer&leer.

Verlaag uw kostprijs. Sluit de kringloop.
De juiste meststof : ammoniumstikstof.
Op het juiste moment: vroeg in 't voorjaar.
Vergeet de T-Som.

BEMESTINGSADVIES
Bron: www.bemestingsadvies.nl | Noordak 21.2-17

Gratis 2 ha bemest door loonwerker met NH4-N*
Gratis analyse van het geproduceerde gras
Gratis bepaling van het nitraatresidu
Gratis bepaling van de pH
* alleen toedieningskosten

Doe mee met 'Probeer&leer' van
BRABANT BEMEST BETER
Meld u aan bij: 0651596092 of blc@precisiebemester.nl

**Verlaag de kostprijs.
Verlaag de CO2-voetafdruk.
Verlaag de uitspoeling.**

Probeer&leer.

De juiste meststof : ammoniumstikstof.
Op het juiste moment: in het voorjaar.
Op de juiste plaats : in de wortelzone.
In de juiste dosering : 15 % minder.

Stikstofbestedingsrichtlijn suikerbieten

Richtlijn voor rijenbemesting
Uit toediening van de stikstof als rijenbemesting kan worden volstaan met 95% van voorkeusgraad.

Werkwijze:

- Bemakers de stikstofgift volgens de richtlijn hierboven (voor ruwvilde bemesting)
- Controleer de gift zorgvuldig voor de N-toewijking uit ongewenekte groenbemesters en oogstresten.
- Neem van de ardeur bepaalde stikstofgift 35%.

Doe mee met 'Probeer&leer' van BRABANT BEMEST BETER
Gratis 2 ha bemest door loonwerker met NH4-N*
Gratis bepaling van het nitraatresidu
Gratis bepaling van de pH
*Alleen toedieningskosten in de rij van zwaarture ammoniakoplossing en oproep

Meld u aan bij: 0651596092 blc@precisiebemester.nl

De kennisoverdracht geschiedt door middel van workshops, trainingen en voorlichtingsactiviteiten, waarbij gebruik gemaakt wordt van de aanpak " probeer en leer"

Hierboven wordt getoond om welk type machines het gaat bij de "probeer en leer" aanpak

3.3 Omschrijving van de projectdoelstelling(en)

Wat wilt u met het project bereiken? En hoe draagt dit bij aan het beleidsdoel van de subsidie?

Het doel van dit project is, dat de deelnemende bedrijven binnen enkele jaren geheel overstappen op het gebruik van kunstmestvervangers, daarbij gesteund door een goede logistieke organisatie, met daarin een hoofdrol voor de loonwerker.

De kennis die daarvoor nodig is kan op een efficiënte manier ter beschikking komen aan de ondernemers, dankzij de subsidieregeling, waar dit project langs deze weg gebruik van maakt. De `probeer en leer-aanpak` is een bewezen en beproefd effectief instrument om het kennisdoel van de subsidie te realiseren.

Het project zal in de regio een voorbeeldfunctie vervullen over weg waarlangs de kringlooplandbouw vorm kan krijgen en hoe daarmee substantiële emissiereductie door "integrated nutrient management" naar lucht en water wordt gerealiseerd

3.4 Projectthema

Aan welk thema draagt uw project bij? Kruis tenminste één categorie aan.

Kringlooplandbouw:

- (Stikstof)emissie en hergebruik nutriënten
- Gezonde bodem, water en teeltsystemen
- Weerbare teeltsystemen en geïntegreerde gewasbescherming
- Circulair gebruik van gewassen, grondstoffen en nieuwe plantaardige eiwitbronnen
- Natuurinclusieve landbouw
- Precisielandbouw

Duurzaam ondernemerschap:

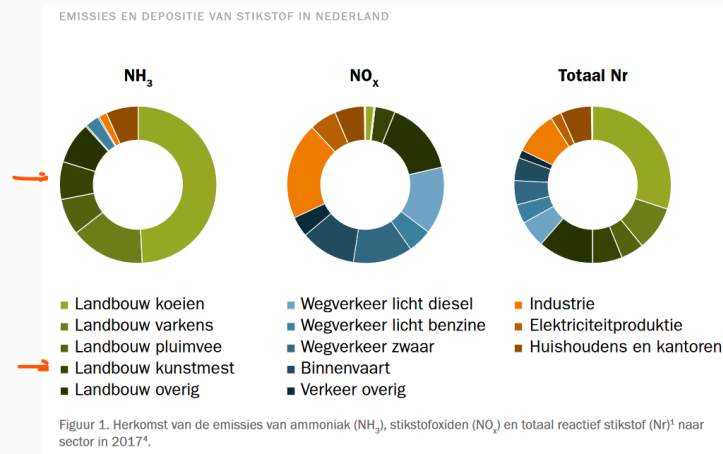
- Persoonlijke ontwikkeling van ondernemers en hun bedrijf
- Horizontale samenwerking
- Bedrijfsopvolging
- Duurzaam verdienvermogen

3.5 Motivatie projectthema

Leg uitgebreid uit waarom uw project goed past bij de door u aangekruiste onderwerpen uit vraag 3.4.

De merites van kunstmestvervanging door circulaire precisiebemesting zijn velerlei:

1 Substantiële **reductie van NH₃ en NO_x emissie** naar de lucht door plaatsing van ammonium houdende circulaire stikstofmeststoffen in de wortelzone volgens de 4 J aanpak in plaats van de gangbare breedwerpige oppervlakkige toediening van N- kunstmeststoffen die altijd 50% of meer ammoniakale stikstof bevatten, met een potentieel van ca 10 % van de totale NH₃ emissie in Nederland. Zie onderstaande grafiek, bron : TNO Factsheet Emissies en deposities van stikstof in Nederland, 2022 update

2 Substantiële **reductie van de nitraatuitspoeling** door plaatsing van uitsluitend ammoniumhoudende stikstofmeststoffen in de wortelzone volgens de 4 J aanpak in plaats van de gangbare breedwerpige toediening van N-kunstmeststoffen die 50 % nitraatstikstof bevatten , zoals de belangrijkste N-kunstmest kalkammonsalpeter

Bemesting voor de 1e snede

Voor de eerste sneden geven meststoffen met een hoog aandeel ammonium (>75%) de hoogste N-benutting en opbrengst.

N-meststoffen kunnen worden gegeven als kalkammonsalpeter (50% ammonium), magnesium-ammonsalpeter (50% ammonium), ammoniumsulfaat (100% ammonium), ammoniumsulfaatsalpeter (75% ammonium), ureum of ureum plus een ureaseremmer of als een blend van producten.

In het voorjaar is de kans op N-verliezen door uitspoeling of denitrificatie van nitraat het grootst.

Ammonium is weinig uitspoelingsgevoelig omdat het wordt vastgelegd in de grond. Bovendien wordt ammoniumstikstof in het vroege voorjaar slechts langzaam omgezet in nitraat door de lage bodentemperaturen. De opbrengst maar ook het ruw eiwitgehalte van gras is dan ook hoger bij meststoffen met een hoog ammoniumaandeel in vergelijking tot kalkammonsalpeter. Voor een gelijke opbrengst kan worden volstaan met 80-90% van de N, die als KAS zou worden gegeven. De effecten van meststoffen met een hoog ammoniumaandeel zijn groter in een nat dan in een droog voorjaar.

3 Gezonde bodem, door 4 J bemesting met kunstmestvervangers in plaats van kunstmest, zal zoals bekend de **biodiversiteit toenemen** , ,

4 Circulaire precisiebemesting maakt per definitie **gebruik van reststromen** en faciliteert de **kringlooplandbouw**

5 Circulaire precisiebemesting is een belangrijke vorm van **precisielandbouw** en maakt landbouw tot op plantniveau mogelijk.

6 Kunstmestloze landbouw levert een uniek verkoopargument op voor landbouwproducten door het kenmerk "geproduceerd zonder kunstmest" en daarmee een **duurzaam verdienmodel**

7 Kunstmestvervangers leveren topopbrengsten van topkwaliteit tegen lagere kosten door de besparingen op meststofkosten die mogelijk zijn, dat is gunstig voor een **duurzaam verdienmodel**.

3.6 Uitvoering en realisatietermijn

Hier splitst u de projectactiviteiten op in verschillende fasen. U geeft per fase aan wat de geplande start- en einddatum voor een activiteit is. In de laatste kolom beschrijft u het resultaat dat u met de activiteit wilt halen. Zorg dat dit aansluit op het door u ingevulde format van de begroting.

Fase	Activiteit	Start- en einddatum	Prestatie
Startfase	Voorlichting 30.000	15 nov 2024-15 jan 2024	Webinar 22 nov 24 en op website plaatsen Seminar op 19 dec 24 te Barneveld Aeres MBO Website www.gkv.nl Video 1 "Van K LW naar ASB" Video 2 "Kunstmestvervanging" Video 3 "Precisiebemesting "
Winterfase	Trainingen 15.000	15 jan - 15 feb 2025	Verslagen van 12 Circulaire bemestingsplannen 2025 voor elke deelnemer één
Voorjaarsfase	Workshops bij praktijkproefperceel 15.000	15 feb - 15 mei 2025	Aanleg proefstroken op de praktijkproefpercelen met Probeer en Leer workshops Verslagen van 10 workshops, foto 's en video 's proefstroken Presentielijsten
Zomerfase	Voorlichting bij praktijkproefpercelen in veldbijeenkomsten 10.000	15 mei- 15 september 2025	10 beoordelingsschema's gewasontwikkeling op praktijkproefpercelen Verslagen van 10 bijeenkomsten en presentielijsten
Najaarsfase	Trainingen 7.500	15 september 2025	Per deelnemer een effectberekening in de Kringloopwijzer met daaruit afgeleid de Afrekenbare StoffenBalans Trainingsverslagen

Slotfase	Voorlichting 15.000	15 sept 2025- 31 dec 2025	Webinar 21 nov 25 met verslaglegging op webiste Seminar dec te Barneveld 18 dec 24 Aeres MBO Website www.gvkv.nl Serie van 5 Factsheets `Gelderse Vallei Kunstmestvrij` Video verslag van het project

3.7 Beschrijving van eindresultaten/-prestaties

Welke eindresultaten/-prestaties verwacht u van uw project?

Het project leidt tot volledige overgang op circulaire precisiebemesting op de deelnemende bedrijven, die daarmee een kunstmestvrije bedrijfsvoering realiseren.
De concrete resultaten staan beschreven bij Prestatie in de tabel bij 3.6

3.8 Motivatie projectthema

Leg uitgebreid uit waarom uw project goed past bij de door u aangekruiste onderwerpen uit vraag 3.4.

Deze vraag is letterlijk dezelfde als gesteld onder 3.5, zie daarom onder 3.5 voor de beantwoording.
Mogelijk wordt hier echter nog een toevoeging in algemene zin verlangd. Die is als volgt.
Bemesting is voor het voortbestaan van de bedrijven met grond, dus die actief zijn in de akker- en weidebouw, cruciaal. Zonder meststoffen kunnen deze niet bestaan. Met circulaire precisiebemesting blijft men verzekerd van aanvoer van dit onmisbare productiemiddel bij uitfasering van fossiele meststoffen, zoals in Nederland bepleit in de Visienota van LNV uit 2018 "Nederland koploper in de kringlooplandbouw" en recent in het advies aan de EU-commissie in het kader van de *Strategic Dialogue*, zie <https://www.smartfertilization.org/intgratednutrientmanagement-eu/>.

Precisiebemesting en doelsturing zijn twee onderwerpen, waar de regering veel in wenst te investeren, gezien een recent overzicht van de besteding van het budget van 5 miljard euro uit het Hoofdlijnenakkoord.

Tabel 1: indicatieve en richtinggevende oriëntatie voor de envelop van 5 miljard incidentele middelen uit het Hoofdlijnenakkoord. Bedragen x €1 miljoen

Element	Bedrag
A. Opkoopregeling/brede beëindigingsregeling	1.000
B. Mest O.a. hoogwaardige mestverwerking, exportmaatregelen, Renure, precisiebemesting, graslandsubsidie (t.b.v. 2025), noodmaatregelen, 8e actieprogramma nitraat.	500
C. Innovatie en doelsturing O.a. stal- en managementmaatregelen, experimenteelocaties, robotisering en digitalisering, sociaaleconomische begeleiding, ontwikkelen systematiek doelsturing, meet- en registratiesystemen.	2.250
D. Natuurbeleid O.a. tegengaan verslechtering.	750
E. Visserij O.a. innovatie, verduurzaming.	50
F. Overige prioriteiten O.a. verdienvermogen, ketenafspraken, jonge boeren, PAS-melders, dierwaardigheid, diergezondheid, klimaatadaptatie, alternatief Aerius ontwikkelen, schoolfruit/voedseleducatie.	450
Totaal	5.000

Afbeelding: Tabel uit de uitgelekte conceptbrief van landbouwminister Wi

3.9 Toetsing van de eindresultaten/-prestaties

Hoe controleert u de doelstelling(en) en eindprestaties van uw project? Beschrijf hoe u deze resultaten met uw project verwacht te bereiken.

Omschrijving eindresultaat/-prestatie	Manier van toetsen
Deze vraag kan worden beantwoord met:	"the proof of the pudding is in the eating".
Adoptie van kunstmestvrije landbouwpraktijk	De mestboekhoudingen van de deelnemende bedrijven en de Statistiek van het kunstmestgebruik in de Gelderse vallei.
De prestaties zoals genoemd in de Tabel bij 3.6	Daar zijn de verslagen van workshops, bijeenkomsten, foto's en trainingen, presentielijsten, inhoud van website met webinars en video's genoemd.

4 Selectiecriteria

Beschrijf hieronder hoe uw project bijdraagt aan de verschillende selectiecriteria

4.1 Bijdrage aan selectie criterium a – Impact

Door de zien is geloven aanpak is de impact van het project hoog

4.2 Bijdrage aan selectie criterium b – Kwaliteit van de combinatie van de groep van samenwerkende landbouwers en de aanvrager

De groep ondernemers is zeer gemotiveerd en werkt al langere tijd samen met KCGG en met Landbouwcommunicatie, o.a. bij het controleren van de kunstmeststrooiers

4.3 Bijdrage aan selectie criterium c – Kwaliteit van het projectplan

Dit projectplan is zichtbaar met grote zorg geformuleerd en ondersteund door actuele informatie. De voorgestelde aanpak is bewezen en beproefd. De financiële uitwerking is rationeel. De samenwerking met een vakbekwame loonwerker borgt de kwaliteit van de uitvoering en daarmee de kwaliteit van dit projectplan

4.4 Bijdrage aan selectie criterium d – Kosteneffectiviteit

Met het project wordt snel een majeure transitie in de bedrijfsvoering van de deelnemende bedrijven bewerkstelligd, die zonder de gekozen voorlichtingsaanpak meer geld zou kosten. Het project kan dienen als voorbeeld voor alle zandgebieden.

5 Begroting

5.1 Keuze Vereenvoudigde kostenoptie

Welke manier wilt u gebruiken om de subsidiabele kosten te berekenen? Dit kan op basis van werkelijke kosten en individuele uurtarieven. Of met gebruik van een vereenvoudigde kostenoptie (VKO). U krijgt bij het gebruik van de VKO voor arbeidskosten een forfaitair bedrag voor de arbeidskosten. Bij het gebruik van de VKO voor overige kosten krijgt u een forfaitair bedrag voor de overige kosten. Dit bespaart u administratieve lasten. Kruis één optie aan.

- Berekening subsidiabele kosten zonder een VKO
- Berekening subsidiabele kosten met de VKO voor arbeidskosten
- Berekening subsidiabele kosten met de VKO voor overige kosten

5.2 Toelichting bij uw begroting

5.3 Uitgebreide begroting en onderbouwing

U stuurt als bijlage bij uw subsidieaanvraag een uitgebreide projectbegroting mee. U maakt hiervoor gebruik van het format begroting.

In het format kiest u de activiteiten en kostentypen in de drop-down menu's. Motiveer alle posten in de projectbegroting. In de onderbouwing van de begroting laat u zien dat bedragen passend en redelijk (marktconform) zijn.

Hoe onderbouwt u de projectbegroting?

U doet dit door documenten die de begroting uitleggen aan te leveren, zoals offertes of salarisstroken. Of door in een uitgebreide motivatie toe te lichten waarom u vindt dat de bedragen passend en redelijk (marktconform) zijn. Wees zo duidelijk mogelijk. Wij kunnen dan uw begroting beter beoordelen. En verbinden met de activiteiten en onderdelen die u in het projectplan heeft toegelicht.

5.4 Omschrijving arbeidskosten

Arbeidskosten bestaan uit loonkosten en eigen arbeid. Onder loonkosten vallen de uren van personeel in loondienst van de begunstigde(n). Eigen arbeid valt onder onbetaalde arbeid. Arbeid hiervoor valt dus niet onder de verloning. Bijvoorbeeld wanneer het werk door zelfstandigen wordt uitgevoerd, zoals bij een zzp'er of een eenmanszaak. Of wanneer het werk wordt uitgevoerd door maten/vennoten van een maatschap of VOF. Voor deze uren gebruikt u het uurtarief voor eigen arbeid. Arbeidskosten worden alleen gemaakt door de aanvrager. Worden er mensen ingehuurd voor arbeid of diensten? Dan valt dit onder overige kosten (kosten derden).

U geeft arbeidskosten (samen met overige kosten) op in de begroting wanneer u kiest voor de berekening van subsidiabele kosten zonder een VKO. Voor eigen arbeid geldt bij dit begrotingstype een vast uurtarief van € 50.

Kiest u voor de berekening van subsidiabele kosten met VKO voor overige kosten? Dan geeft u alleen de arbeidskosten op in de begroting. Voor eigen arbeid geldt bij dit begrotingstype een vast uurtarief van € 43.

Geef hieronder aan of er in uw project arbeidskosten (loonkosten en/of eigen arbeid) zijn. Motiveer uw antwoord en koppel de activiteiten en onderdelen met de kosten in de uitgebreide projectbegroting.

5.5 Omschrijving overige kosten

Overige kosten kunnen kosten derden, investeringen, afschrijvingskosten, bijdrage in natura en niet-verrekenbare btw zijn. In de regeling staat of deze verschillende soorten overige kosten subsidiabel zijn.

Overige kosten geeft u (samen met arbeidskosten) op in de begroting wanneer u heeft gekozen voor een berekening van subsidiabele kosten zonder VKO.

Kiest u voor de berekening van subsidiabele kosten met VKO voor de arbeidskosten? Dan geeft u alleen de overige kosten op in de begroting.

Geef hieronder aan of er in uw project overige kosten zijn. Motiveer uw antwoord en koppel de activiteiten en onderdelen met de kosten in de uitgebreide projectbegroting.

.

5.6 Financiering

Vul de onderstaande tabel in. De financiering van uw project sluit aan bij uw begroting.

Financiering subsidiabele kosten	Begroting	Percentage	Toelichting
Gevraagde subsidie	113.775,00	80	
Overige (nationale) subsidies			
Eigen bijdrage(n) aanvrager(s)	22.755,00		
Totale financiering/projectkosten	91.020,00		

De gevraagde subsidie

De maximale gevraagde subsidie is het totaal aan subsidiabele kosten. Wanneer u voor een VKO heeft gekozen, neemt u dit mee in de berekening. De maximaal gevraagde subsidie staat in het format begroting onder het tabblad "Begrotingsoverzicht". U vindt het bedrag bij 'Subsidiebedrag na controle op minimum en maximum subsidie'.

Overige (nationale) subsidies

Heeft u naast deze subsidie voor dit project ook andere subsidies (overheidsbijdragen) aangevraagd of gekregen? Dan noemt u hier het subsidiebedrag.

Eigen bijdrage(n)

Het bedrag dat u niet als subsidie ontvangt, is uw eigen bijdrage. Dit zijn bijvoorbeeld uw eigen middelen, leningen of bijdragen uit private fondsen.

5.7 Meerjarenbegroting en liquiditeitsplanning

Bij vraag 5.C heeft u een projectbegroting opgesteld in het format begroting. In de tabel hieronder geeft u aan in welk jaar u de projectkosten verwacht te maken.

Let op: De totale projectkosten moeten gelijk zijn aan de projectkosten in het format begroting. U heeft tot 3 jaar na de beslissing op uw aanvraag de tijd om uw project uit te voeren.

Jaar projectkosten	Kosten
Subsidiabele projectkosten 2024	€ 30.000,00
Subsidiabele projectkosten 2025	€ 83.775,00
Subsidiabele projectkosten 2026	€
Subsidiabele projectkosten 2027	€
Subsidiabele projectkosten 2028	€
Totale projectkosten	€

5.8 Aanbesteding

U hoeft deze vraag alleen te beantwoorden als u als aanvrager aanbestedingsplichtig bent. Weet u niet zeker of u aanbestedingsplichtig bent? Neem dan telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Beschrijf hieronder zo goed mogelijk hoe u de opdrachten binnen dit project gaat aanbesteden. Verwijs hierbij zoveel mogelijk naar het aanbestedingsbeleid, raamovereenkomsten, aanbestedingsplannen en andere beschikbare aanbestedingsdocumenten. Heeft u documenten rondom de aanbesteding van de projectactiviteiten? Stuur deze dan mee met uw aanvraag.

.n.v.t.

6 Overige informatie

Heeft u nog opmerkingen die niet direct aansluiten bij de vragen in dit formulier? Vermeld deze hieronder.

6.1 Communicatieactiviteiten

Beschrijf de communicatieactiviteiten die u gaat uitvoeren. Let op: er gelden verplichtingen vanuit de EU wanneer u publiciteitsactiviteiten uitvoert. Deze worden genoemd in het besluit van uw aanvraag.

.Website, Seminars, webinar's, video's, artikelen, free publicity, mond tot mond communicatie. Op de communicatieuitingen zullen de logo's van de financiers worden vermeld volgens de gestelde voorwaarden.

6.2 Wat wilt u verder nog vermelden over uw project?

Hieronder geeft u aan of er nog andere zaken zijn die belangrijk zijn om te noemen. Is uw plan voor dit project bijvoorbeeld al voor een andere subsidieaanvraag opgestuurd? Of haakt uw project aan bij andere lopende projecten?

.Dit project sluit aan bij het Moonshot2035Fossielvrije Meststoffen van BO, LVVN en WUR en bij de Actieagenda StoffenBalans van LVVN

7 Bijlagen

Hieronder ziet u een overzicht van alle bijlagen die horen bij uw subsidieaanvraag.

De bijlagen bij 7.1 zijn voor alle aanvragers verplicht. De bijlagen bij 7.2 zijn in sommige situaties verplicht. Bekijk de overzichten hieronder goed en zorg ervoor dat u geen bijlagen vergeet.

7.1 Verplichte bijlagen

1. Projectplan	Dit projectplan bevat minimaal de verplichte onderdelen. U gebruikt hiervoor het format projectplan.
2. Begroting	Voeg een uitgebreide begroting toe. Gebruik hiervoor het format begroting.
3. Onderbouwing van begroting	Voeg een uitgebreide motivatie, offertes, loonstroken en/of andere bewijsstukken toe aan uw aanvraag. U doet dit voor de onderbouwing van de kosten van uw project. Waar dit geldt noemt u bij activiteiten of producten ook het aantal producten keer de prijs.
4. Cv's van personen	Voeg de cv's of andere gelijkwaardige documenten toe van de personen (voor zover bekend) die de kennisoverdracht gaan uitvoeren. U laat hiermee zien dat uw organisatie genoeg gekwalificeerd en getraind personeel heeft om de activiteit uit te voeren.
5. Verklaring groep samenwerkende landbouwers	De groep samenwerkende landbouwers geeft in deze verklaring aan wat zij willen leren.

7.2 Verplichte bijlagen in bepaalde situaties

6. Documenten aanbesteding	Bent u aanbestedingsplichtig? Dan houdt u zich aan de eisen van de Aanbestedingswet. Heeft u documenten
----------------------------	---

	rondom de aanbesteding van de projectactiviteiten? Voeg deze dan toe bij uw aanvraag.
7. Beslissing op andere subsidies	Betaalt u de subsidiabele projectkosten met andere overheidsbijdragen (subsidies)? Voeg dan een bewijs toe waaruit blijkt dat deze subsidie aan u verleend of betaald is.
8. Vergunningen	Voeg voor elke vergunningsaanvraag een bijbehorend vergunningsdocument toe.
9. Btw-verklaring	Voeg een btw-verklaring toe wanneer u geen btw kan verrekenen en niet-verrekenbare btw subsidiabel is.